

Чернівецький торговельно-
економічний інститут
Державного торговельно-
економічного університету

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

Міжнародна науково-
практична конференція

24.05.2024

м. Чернівці

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька обласна рада
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Громадська організація «Інститут сучасних інформаційних досліджень»
Університет ім. Штефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту державного
управління (м. Братислава, Словаччина)
Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія)
Університет менеджменту безпеки (м. Кошице, Словаччина)
Університет Трансмонтани і Верхнього Дору (м. Віла-Реал, Португалія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**24 травня 2024 року
м. Чернівці (Україна)**

Чернівці
Мехногрук

2024

УДК 330:336:364+332.14
Ф59

Ф59 *Фінансово-економічні, соціальні та правові аспекти розвитку регіонів: загрози та виклики* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 24 травня 2024 р. Чернівці : Технодрук, 2024. 432 с.
ISBN 978-617-8034-47-4

Весь період з початку повномасштабного вторгнення росії є для українців безперервним часом загроз та викликів абсолютно в усіх сферах економіки нашої країни. Розвиток фінансово-економічної, соціальної та правової сфер у цей непростий час потребує нових підходів та інновацій.

У збірнику досліджено фінансову політику розвитку регіонів України у період воєнного стану. Особливу увагу приділено питанням інформаційної та економічної безпеки розвитку регіонів і проблемам протидії корупції, фінансовим та економічним злочинам. Висвітлено аспекти розвитку обліку, аналізу й аудиту в умовах регіональної інноваційної трансформації соціально-економічних систем. Розглянуто євроінтеграційні процеси в менеджменті, маркетингу та міжнародній логістиці. Для розвитку туризму запропоновано запровадити інновації в готельно-ресторанній сфері.

Розраховано на науковців, фахівців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, які цікавляться зазначеними питаннями.

УДК 330:336:364+332.14

Роботи надруковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактів, статистичної інформації, власних імен, цитат та інших відомостей, наданих у рукописах, несуть автори публікацій.

Підписано до друку 06.05.2024 р.

ISBN 978-617-8034-47-4

© ЧТЕІ ДТЕУ, 2024
© Технодрук, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. Фінансова політика регіонального розвитку: пріоритети, тенденції, напрями реалізації

Hnatyshena Iryna, Kardynal Serhij FINANCIAL AID FROM GERMANY TO UKRAINE IN THE WAR	12
Борисенко Володимир, Борисенко Дмитро СИСТЕМНА ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРИ ОБГРУНТУВАННІ НАПРЯМІВ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	16
Вдовічен Анатолій, Чорновол Алла НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ	20
Drin Iryna, Chornovol Alla, Rylieiev Serhii CREATING A PORTFOLIO OF FINANCIAL PAYMENT OBLIGATIONS IN TERMS OF TODAY'S RISKS	24
Ігнатенко Тетяна, Юхненко Марія ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ	28
Конєва Ірина, Ворожко Костянтин МОБІЛЬНИЙ БАНКІНГ В УКРАЇНІ	31
Кучерівська Софія ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ЗАХИСТУ І ЗБЕРЕЖЕННЯ ЖИТЛОВОГО ФОНДУ ТА ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ СТИХІЙНИХ ЛИХ І ТЕХНОГЕННИХ АВАРІЙ	34
Кучмійова Тетяна, Слободян Тетяна РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК КЛЮЧОВОГО ЧИННИКА УСПІШНОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	37
Макогон Валентина ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ	41
Малярчук Олексій «ДІЯ» ЯК ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ	44
Підлипна Радміла, Індус Катерина ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ	50
Радіонов Юрій ДЕРЖАВНІ ФІНАНСИ В УМОВАХ ВІЙНИ	53

Редзюк Євгеній ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ ВІД ЄС «UKRAINE FACILITY»	58
Смочко Валерія, Юрченко Ярина ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНИХ ІНДИКАТОРІВ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН ДЕРЖАВИ	64
Грицюк Ілля, Табенська Юлія ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: НОВІ ПРАВИЛА ТА ВИКЛИКИ	69
Томнюк Тетяна НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	72
<i>СЕКЦІЯ II. Розвиток обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в умовах регіональної інноваційної трансформації соціально-економічних систем</i>	
Ciobanu Ghenadie, Bagrii Konon ACCOUNTING IN ROMANIA VS UKRAINE: COMPARISON AND MAIN DIFFERENCES	76
Moshkovska Olena, Bozhko Dariia, Vitkovska Kateryna HISTORICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF ACCOUNTING IN JAPAN	81
Moshkovska Olena, Yakymenko Viktoria PECULIARITIES OF TAXATION IN GERMANY	86
Багрій Конон РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ХМАРНИХ СЕРВІСАХ	90
Бегун Світлана ВАЖЛИВІСТЬ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ	93
Безверхий Костянтин ЗВІТНІСТЬ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА ЇЇ АУДИТ: ЕМПІРИЧНИЙ ДОСВІД КОРПОРАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ КАНАДИ	97
Гайдучок Тетяна ФОРЕНЗІК-КОНТРОЛЬ: ЗАХИСТ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ ТА ВИЯВЛЕННЯ ШАХРАЙСТВА	101
Гресь Наталія ЗАУВАЖЕННЯ ДО ОБОВ'ЯЗКОВИХ РЕКВІЗИТІВ ТИПОВОЇ ФОРМИ ЗВІТУ ПІЗДВІТНОЇ ОСОБИ	106

Гут Любов СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	110
Ігнатенко Тетяна, Розумець Яна ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТОВАРІВ В ОПТОВІЙ ТОРГІВЛІ	114
Ігнатенко Тетяна, Черненко Марія ЗМІНИ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	118
Ігнатенко Тетяна, Шамрай Софія ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ	122
Ігнатенко Тетяна, Шишкіна Марина ВИКОРИСТАННЯ ОБЛІКУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	126
Лалакулич Марія, Рибаківа Леся ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СУТНОСТІ, КЛАСИФІКАЦІЇ ТА ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	130
Маначинська Юлія, Боднарчук Дмитро РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ В АГРОБІЗНЕСІ: ВИКЛИКИ ТА ПРІОРИТЕТИ	133
Маначинська Юлія, Капра Яна МОНІТОРИНГ ОПЕРАЦІЙ З ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ АГРАРНИХ СУБ'ЄКТІВ: ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ	136
Маначинська Юлія, Макаруч Богдан УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ	139
Маначинська Юлія, Мацків Євгеній УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ДОХОДІВ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇХ ЗМІНИ В АГРОСЕКТОРІ ЗА УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ	142
Маначинська Юлія, Ніколаєнко Юлія ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТОВІРНОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ АГРОСЕКТОРУ В УМОВАХ ВІЙНИ	146
Маначинська Юлія РОЗВИТОК ОБЛІКУ В СИСТЕМІ МСО ТА ПРОФЕСІЙНИХ ОБ'ЄДНАНЬ: ЦИФРОВИЙ АСПЕКТ	149
Маначинська Юлія, Фірчук Марія БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК У КОНТЕКСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	152

Мошковська Олена ЗАВДАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	155
Мустеца Ірина, Угрин Сергій УДОСКОНАЛЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ У СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ	160
Мустеца Ірина, Фербей Галина «KBS. ОБЛІК БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ» – СУЧАСНА ПРОГРАМА ДЛЯ ОБЛІКУ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ	164
Мустеца Ірина, Фірчук Марія БЮДЖЕТНЕ ФІНАНСУВАННЯ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ	168
Назаренко Олександр МІСІЯ ФОРЕНЗИКУ ПРИ ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СУБ'ЄКТА	172
Підлипна Радміла, Підлипний Юрій ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА	176
Позняковська Наталія ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	181
Рибакова Леся, Галас Іванна ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ТРАКТУВАННЯ, КЛАСИФІКАЦІЯ ТА СТРУКТУРА	184
Савченко Наталія, Савченко Роман ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	187
Семенова Світлана КОДЕКС ЕТИКИ ПРОФЕСІЙНИХ БУХГАЛТЕРІВ У ПРОТИДІЇ GREENWASHING	191
Столяр Людмила, Яцко Таїсія ВАЛЮТНИЙ КОНТРОЛЬ: ОБМЕЖУВАЛЬНІ ТЕРМІНИ РОЗРАХУНКІВ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ	195
Сук Петро РОЗРАХУНОК АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ЗА МЕТОДОМ НА ОСНОВІ ДОХОДУ ВІД ІНШОЇ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	200
Тютюнник Юрій, Тютюнник Світлана ПОКАЗНИКИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ В ОЦІНЮВАННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	205

Хомин Петро РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ЧИ ІЛЮЗІЇ?	209
Югас Еріка, Симочко Марія ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	212
Яловега Людмила, Лега Ольга, Прийдак Тетяна СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	216
Ярмолук Олена ПОДАТКОВА СКЛАДОВА У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	221
<i>СЕКЦІЯ III. Євроінтеграційні процеси в менеджменті, маркетингу та міжнародній логістиці</i>	
Vdovichena Olha, Krymska Anna DEVELOPMENT AND CHALLENGES OF IMPLEMENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES IN THE SPHERE OF DIGITAL MANAGEMENT	226
Peniuk Valeriia ASSESSMENT OF PERSONNEL POTENTIAL OF ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF WAR	230
Бедзир Володимир ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ	233
Бозуленко Олена МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	237
Верстяк Оксана КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ ЯК ЗАГРОЗА РЕГІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ	243
Григорук Ірина СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗЕВОГО РОЗВИТКУ	246
Долга Галина СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРО- МОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ	252
Зеленюк Оксана, Лошенюк Ірина СТРАТЕГІЯ МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	256

Кифяк Олександр, Кифяк Василь ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ – ШЛЯХ ДО ПІДВИЩЕННЯ РЕЗИЛІЄНТНОСТІ ЕКОНОМІКИ ПРИКОРДОННОГО РЕГІОНУ В УМОВАХ ВІЙНИ	261
Рошко Наталія, Калинович Андрій ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	264
Урсакій Юлія РОЛЬ КОРПОРАТИВНОГО НАВЧАННЯ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	268
Хитрова Ольга МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ	271
Чаплінський Юрій ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	275
Чичун Валентина УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИМИ ЗМІНАМИ – НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	278
Шимко Алла КОБРЕНДІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ БРЕНДІВ	282

*СЕКЦІЯ IV. Інформаційна та економічна безпека
розвитку регіонів*

Joukes Veronika, Gonçalves Hermínia, Pirra António ERASMUS+ PROJECT LEARNVIL AS DRIVING FORCE FOR LOCAL DEVELOPMENT IN THE RURAL VILLAGE VILA MARIM (PORTUGAL)	286
Senfeng Zheng, Koblianska Inna SUCCESSFUL BUSINESS STRATEGIES IN THE TIME OF DIGITAL TRANSFORMATION	290
Біленчук Петро, Малій Микола СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЇ ПРОТИДІЇ КІБЕРЗАГРОЗАМ У СУЧАСНОМУ ЕЛЕКТРОННОМУ СВІТІ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ТА СВІТОВИЙ РІВЕНЬ	293
Витоптова Вікторія АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМИ І ВИКЛИКИ	296

Гармаш Сергій КАДРОВА БЕЗПЕКА ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	301
Корольок Юрій, Вдовічен Анатолій ПЕРСПЕКТИВИ БЛОКЧЕЙН-ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	304
Маначинська Юлія, Угрин Сергій ОЦІНКА ЗАПАСІВ АГРОСЕКТОРУ В КОНТЕКСТІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ	308
Проць Наталія, Костенюк Тарас МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	311
Хилько Іван ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	315

*СЕКЦІЯ V. Інновації в готельно-ресторанній сфері
як рушійна сила туристичного бізнесу*

Брикова Тетяна ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ: ВІД АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ ДО ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ	318
Гищук Роман, Крецький Олександр УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ СПОЖИВАЧІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ПОСЛУГ РЕКРЕАЦІЇ ТА ГОСТИННОСТІ В КРИЗОВІ ПЕРІОДИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	322
Кравченко Михайло, Романовська Ольга ГАСТРОНОМІЧНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	326
Москвічова Олена, Теплюк Карина ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД	330
Науменко Наталія ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕСТОРАННОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА ДРУГОМУ РОЦІ ВІЙНИ	335
Незвещук-Когут Тетяна АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЇ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ У РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	339
Паламарек Каріна ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СФЕРИ ГОСТИННОСТІ ПІД ВПЛИВОМ КРИЗОВИХ ЯВИЩ	346

Черчик Лариса, Кувіка Ганна ЦИФРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ	350
---	-----

СЕКЦІЯ VI. Проблеми протидії корупції, фінансовим та економічним злочинам у період воєнного стану

Басиста Ірина ГЕНОЦИДНИЙ УМИСЕЛ РОСІЇ ЩОДО УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ	354
Богатирьов Андрій КРИМІНАЛІСТИЧНА ТИПОЛОГІЯ РОЗКРАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ КОШТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	357
Богатирьов Іван, Марчук Валерій КОРУПЦІЯ ЯК ПЕРМАНЕНТНИЙ ЧИННИК РУЙНУВАННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ В УКРАЇНІ	363
Гольдберг Наталя, Берташ Андрій ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОЛАБОРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	367
Драган Іван, Шкапін Денис АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ	372
Когутич Іван БЕБ У СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЕКОНОМІЧНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: ПРОБЛЕМИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ	377
Обіход Тетяна, Біленчук Петро СТАН БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ В УКРАЇНІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ	383
Перелигіна Раїса, Кушнір Станіслав ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНІВ І ЗВИЧАЇВ ВІЙНИ	386
Певцова Олена ПРОБЛЕМА ПРОТИДІЇ СЕРІЙНИМ ВБИВСТВАМ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	390
Пиріг Ігор ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	394

Попович Олена, Глевчук Валентина КІБЕРЗЛОЧИН ЯК ВИД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ЗА КК УКРАЇНИ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ	398
Савченко Василь, Коропецька Сніжана ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	402
Сачко Олександр ПРОБЛЕМИ ГАРАНТІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУДДІВ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЗЛОЧИНАМ	406
Тертишник Володимир ДОКТРИНАЛЬНІ І ПРАВНИЧІ ПРОБЛЕМИ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	411
Юрчишин Василь, Юрчишин Юрій ПРОБЛЕМИ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ДОСУДОВИМ РОЗСЛІДУВАННЯМ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	420
Юрчишин Павло ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВАДЖЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ	425

Iryna Mustetsa, PhD of Economic Sciences, Associate Professor,
Maria Firchuk, 4th year student,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

BUDGET FINANCING OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND POLITICAL PARTIES IN UKRAINE

The process of European integration and the development of civil society are changing the state's approach to non-governmental organizations (NGOs): budget grants for NGOs can be competitive or non-competitive. In Ukraine, a parallel mechanism for financing political parties from the state budget was introduced. The issue of financing non-governmental organizations and political parties, as well as improving their budgeting mechanism, is particularly relevant in wartime conditions and requires further research.

Олександр Назаренко, д.е.н., професор,
Сумський національний аграрний університет,
м. Суми

МІСІЯ ФОРЕНЗИКУ ПРИ ФОРМУВАННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СУБ'ЄКТА

У сучасних умовах потребують перегляду стандартні методи управління і перспективи запровадження інноваційних підходів для сприяння підвищенню ефективності діяльності окремого господарюючого суб'єкта та зменшення ризиків щодо безперервності його подальшого функціонування. На сьогодні вже недостатньо керуватися виключно даними фінансової звітності, яка має орієнтацію на минулі події і на підставі якої можна ідентифікувати проблеми у діяльності суб'єкта господарювання та розробити алгоритм їх вирішення. Одним із таких підходів є форензик, який широко застосовується у світовій практиці, але ще не отримав достатньої уваги в Україні. Важливо дослідити його теоретичні засади, місію та можливості впровадження для оптимізації управління та запобігання втратам.

Форензик, як одна із форм контролю, має багато спільного з аудитом, ревізією, судово-бухгалтерською експертизою, проте відрізняється цілями, методикою проведення, наданням результатів зацікавленим сторонам. Зважаючи на те, що процедура форензику є досить складною і вимагає великого обсягу знань у сфері обліку, аналізу, аудиту, оподаткування, фінансів, комп'ютерних технологій, права тощо, в його основі лежить професійне судження, яке базується на комплексі знань, умінь, досвіду, вміння змодельовати ситуацію, враховуючи факти [2].

Дані світової статистики засвідчують втрати сучасного бізнесу від 5 до 15% щорічної виручки господарюючого суб'єкта через провадження недобросовісних дій залучених третіх осіб і менеджерів компанії. Українська статистика вказує на ще неприпустиміші цифри, де суми часто досягають 50% річного обороту окремого бізнес-суб'єкта. Як не прикро, але доцільно зазначити, що здебільшого грошові кошти безповоротно виводяться за межі підприємства бізнес-партнерами і недобросовісними менеджерами вищої ланки. За даними цієї ж статистики, середні суми грошових втрат унаслідок недобросовісних «білих комірців» та бізнес-партнерів — у рази вищі, за понесені втрати внаслідок діяльності менеджерів вищої та середньої ланки [1].

Під час здійснення процедури форензик відповідному фахівцю доводиться зустрічатися щонайменше з 3 різними типами дій з боку опонентів (суб'єктів, які перебувають під підозрою): недбалість або непрофесіоналізм, умисне шахрайство, саботаж. Кожна з цих дій має один і той самий результат - заподіяння різносторонньої шкоди бізнесу матеріального чи нематеріального характеру.

У широкому розумінні слово «форензик» – це, з одного боку, перелік (сукупність) експертиз, що мають спрямування на розслідування різноманітних фактів шахрайських дій в межах господарюючого суб'єкта для розкриття «фрод-схем», з іншого - комплекс превентивних, спрямованих на сприяння мінімізації і протидії виникненню фактів шахрайських дій у майбутніх звітних періодах.

Для сприяння досягненню максимального сумарного ефекту (синергії) від провадження контрольних дій щодо функціонування окремої компанії доцільно запровадити їх взаємоузгоджене комбінування. До відповідних інструментів контролю можна віднести: форензик (Forensik), щорічний аудит фінансової звітності, Whistle blowing system (WBS) (система зворотного зв'язку), інструменти In-house та інші.

Сучасні практики та представники наукової спільноти у сфері обліково-фінансового супроводження та контролю визначають п'ятірку найпоширеніших ризиків, що можуть мати місце при здійсненні власної господарської діяльності: комерційна корупція; шахрайства в діючій структурі управлінському обліку; розкрадання фактично наявних активів: товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів (як готівкових, так і безготівкових), корпоративних прав, рухомого (нерухомого) майна; суттєве зниження захищеності інформаційних активів досліджуваного бізнес суб'єкта; співпраця з неблагонадійними контрагентами (в т.ч. постачальниками, підрядниками (іншими кредиторами) покупцями, замовниками (іншими дебіторами) тощо. Процедури, на які зазвичай орієнтований форензик, наведено на рис. 1.

фінансові розслідування	захист активів компанії	корпоративна (ділова) розвідка
ідентифікація недобросовісних схем у бізнесі	управління ризиками, пов'язаними із шахрайством	протидія в легалізації незаконних доходів
захист інтелектуальної власності	урегулювання спорів між акціонерами	проведення compliance розслідувань
перевірка контрактних зобов'язань і надійності бізнес партнерів	виявлення та аналіз прихованих комерційних ризиків	розробка процедур для протидії шахрайству, корупції, виведенню коштів, присвоєнню активів

Рис. 1. Процедури, які виконуються у процесі форензику*

*Джерело: узагальнено автором.

Серед наявних інструментів діагностування та контролю особливостей фінансово-економічної діяльності, облікового супроводження та оподаткування сучасних бізнес-суб'єктів, у межах процедури форензик, можна ідентифікувати окремі складові, які подано на рис.2. Досліджуваний інструмент форензик часто спрямований не лише на мітигацію корпоративних ризиків, але й на підтримку підвищення продуктивності конкретного підприємства, його подальшого розвитку та капіталізації.

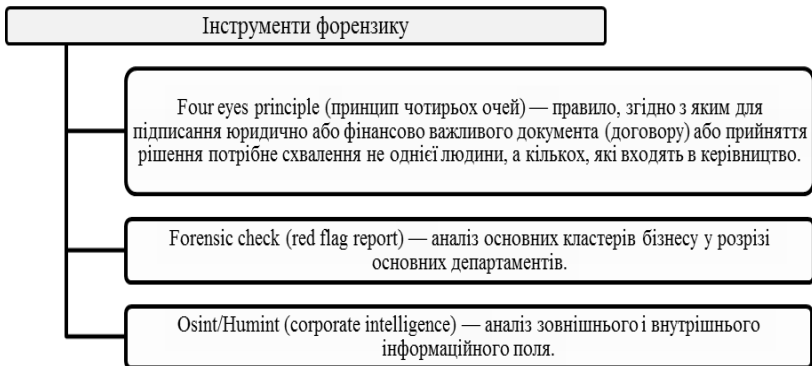

Рис. 2. Інструменти форензику при дослідженні особливостей діяльності сучасних бізнес-суб'єктів*

*Джерело: узагальнено автором.

Важливість цього інструменту в умовах сучасних реалій України важко переоцінити. Таким чином, форензик може істотно покращити як світову, так і українську статистику у боротьбі з внутрішніми та зовнішніми шахрайствами, що виникають у процесі реалізації бізнес суб'єктами власної комерційної діяльності. Як висновок, можемо зазначити, що форензик - це ефективний інструмент, який допомагає засновникам (власникам) зробити бізнес більш прозорим та економічно доцільним.

Список використаних джерел:

1. Ковбель А. Форензик — ключовий елемент корпоративної безпеки в компанії. *Фінансовий Директор Компанії*. 2022. № 1-2. URL: <https://e.fdk.net.ua/finansovyy-dyrektor-kompaniyi-2022-1/forenzyk-klyuchovyy-element-korporatynoyi-bezpeky-v-kompaniyi> (дата звернення: 10.04.2024)

2. Мельничук І. Форензик як форма попередження фінансових правопорушень.
Економіка та суспільство. 2021. № 25. URL:
<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/265/253> (дата
звернення: 10.04.2024).

Oleksandr Nazarenko, Doctor of Economic Sciences, Professor,
Sumy National Agrarian University, Sumy

MISSION OF FORENSICS IN THE FORMATION OF FINANCIAL SECURITY OF A MODERN BUSINESS ENTITY

Forensic audit, as a form of control, has much in common with audit, revision, and forensic accounting expertise, but differs in its objectives, methodology, and presentation of results to stakeholders. It is determined that the forensic tool is a "high-quality weapon" in the hands of the founder (owner), which will help to make business more transparent and efficient. A combination of procedures and tools of forensic analysis is proposed in the study of financial and economic activities of modern business entities.

Радміла Підлипна, д.е.н., професор,
Юрій Підлипний, к.тех.н, доцент,
Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Ужгород

ЗАСТОСУВАННЯ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РОБОТИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансова стабільність підприємства залежить від ефективної роботи керівного складу менеджменту, яким в умовах політичної, економічної та фінансової нестабільності доводиться виявляти та боротися з внутрішніми та зовнішніми факторами для забезпечення свого існування. Зрозуміло, що без реалізації підприємством превентивних заходів вони не зможуть стабільно та

Наукове видання

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
« **Фінансово-економічні, соціальні та правові
аспекти розвитку регіонів: загрози та виклики** »

24 травня 2024 р.

Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
м. Чернівці, Центральна площа, 7

Відповідальна за випуск: Алла Чорновол

*Коректура,
верстка і макетування:* Неля Савельєва

Підписано до друку 06.05.2024 р. Папір офсетний. Формат 60х84/16.

Ум. друк. арк. 25,11. Вид. № 24-3. Зам. №16. Тираж 50 прим.

Видавець та виготівник: ПБКФ «Технодрук»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №1841 від 10.06.2004 р.
58000, м. Чернівці, вул. І. Франка, 20, оф.18, тел. (0372) 55-05-85